מא א [מיי' פ"ה מהלי בכורות הלכה זו בכורות הלכה ז] טוש"ע י"ד סימן שיד סעי י: מב ב מיי פ"ו מהלי בכורות

הלכה ט:

הכנה ט. בג ג מיי פ"ב מהל' בכורות הלכה יז סמג עשין ריח טוש"ע י"ד סי שיד סעי ג:

שימה מקובצת

י, לן רבי אומר תיבת יוסי נמחק: כן בעלים עיין בתוס׳

תמורה (לף לו ע"ב): גן תיבת

ביה נמחק: דן כרבי ומי ביה נמחק: הן כובי המר תיבת יוסי נמחק: הן תיבת עומדים נמחק: חן כל בעליו עמנו תיבת עומדים נמחק: זן אמר האי רועה לא שביק

. רבי לדידי: זו על בכור

על בכור עצמו אות ה' נמחק: ען רבור כהן דלא: ין נאמנין דהרועים כהנים: יו) מתיבות איכא כר קפוסאי נמחק: ען נאמן ולרי

יהושע: יגן לכהן ושלו הוי

תיכת ואת נמחק: ידו מעיד תיבת ואת נמחק: ״ון טבי. אפילו לאחרים כדחזינן דר״מ: עון תיבת ביה נמחק:

עון קודם שיתעשר דאכתי: יון בעליו של בכור עומד

צמנו בחוץ תיבת כהן נמחק: ימ] כל בעליו: יע] והא
ימ] כל בעליו: יע] והא
דאמרי לעיל: כן משום
(דרבי) דבעה"ב אית ליה
פסידא לא: כל) ליה דר

יהושע: ככן דחשוד אפילו:

כם דינא אלא דבעי לאוקמא

אפי׳ אי ס"ל כר"ג דאמר לקמן שלא חלקנו בין חבר לע"ה: לדו כן חובה אע"פ:

כה] בו ממה שאמר תפילת ערבית רשות: **כון** מן בני

הבית: כוז דאוכל נבילות:

ל"ק, ב) [לעיל לח. וש"נ],
 ב) [לעיל יח:], ד) [ברכות כד.
 כתובות סו. מנחות לג:],
 ס) [לעיל ל. וש"נ], ו) [מכחן

שייך עוד לע״א], ז) ע״כ שייך לע״א, **ה**) [של כהנים יעב״ץ],

עם יו, או נשל טאט יעב דן, ע) [ע' פילש״י לעיל יה: ד״ה כל שחליפיון, י) ז״ק, כ' נ״א דחשוד, ל) [וע״ע חוס' לקמן לו. ד״ה היאך], מ) ז״ק מ״ו,

תורה אור השלם

1. וְנִגְשׁוּ הַכּּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי

לְשַׁרְתוֹ וּלְבָרֶךְ בְּשַׁם יְיִ וְעַל פִיהֶם יִהְיָה כָּל רִיב וְכָל בָּיהָם יִהְיָה כָּל רִיב וְכָל נָגָע: דברים כא ה

הוהות הר"ח

(h) רש"י ד"ה על של חבירו
 וכו' הבכור של עלמו:
 (c) ד"ה לא דנו וכו'
 דהרועים: (ג) ד"ה מהו

דמימא וכו' ונפל שם הס"ד

יאחר כך מה"ד חשוד לדבר אחד וכו' על דבר א' הס"ד

ואח"כ מ"ה לאחזוקינהו נחשודים מי אמר ר' מאיר הס"ד ואח"כ מ"ה לעדות:

מוסף רש"י

פי כם בחר יי

מימר אמר לא שביק צורכא מדרבנן ויהיב לדידי. והא יש לאמר לעיל בסוף פרק ב' (דף יח:) בחלר בעל הבית ורועה כהן דלר"ט אקנויי מקני ליה מקום בחלירו ואפילו ר"ע לא פליג אלא

משום ק דאית י [ליה] פסידא לא מקנה י [ליה] מידעם התם איירי במכירי כהונה או שאוהבו ורגיל ליתן לו: איכא בינייהו דרבי יהושע כן

> קפוםאי. דת"ק סבר כוותיה דדווקה רועי כהנים בין בי ישראל בין בי כהנים אינם נאמנים כדאמר טעמא אבל שני כהנים מן השוק נאמנים ולר"מ אפי׳ שנים מן השוק אין נאמנין דלית ליה ^{כאז} כרבי יהושע בן קפוסאי דהסבר ר"מ החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו ושנים מן השוק דקאמר ר׳ יהושע בן קפוסחי בכהנים איירי דישראל אפילו חד מהימן ולר"מ כל היכא יכן להסור אפי׳ שנים אין נאמנין כדאמר בסמוך ספק בכור לר"מ מי מעיד עליו: ובי תימא דלית להו תקנתא בו'. הוה מלי למימר דחלקנו בין חבר לעם הארץ כר׳ יהושע דלקמן וכן בסמוך דפריך כהני ה"נ דלא דייני דינא לגן א"ג ר' יהושע עלמו חוזר בו דקא"ל לר"ג היאך החי יכול להכחים את החי ופירש שם בקונט׳ שרולה לומר ודאי אמרתי וחוזר אני בו ומיהו מסתברא דמשום כבוד דר"ג הוא דקאמר הכי כי ההיא דתפלת ערבית (ברכות דף כו:) שחמר כמו כן ידו אע"פ שלא היה חוזר בו כהן מה שאמר תחלה רשות דהכי פסק רב התם הלכה כדברי האומר 0 רשות: אלא לאו ש"מ בעלים מעידין עליו. תימה ורב חסדא דבעי לעיל שנים מן השוק בספק

בכור בי ישראל תקשי ליה לר"מ מי מעיד עליו כיון דישראל נמי חשידי וי"ל דהוה משני כדפרישית דחלהנו בין חבר לע"ה א"נ יאמר רב חקדא ספק בכור לא יחמיר ר"מ שלא יהו שנים מן השוק נאמנים:

ניחוש לחשרא. שיחשלו שמל נשאר אחד מן יון הבית: בהני הכי נמי דלא דייני דינא.

לרבא דאמר בפ׳ זה בורר (סנהדרין כז.) לון אוכל נבילות להכעים שהוא רע לשמים אינו חשוד להיות רע לבריות לא יחו פריך מידי אבל לאביי התם פריך שפיר ועוד יש לפרש לרבא ליה שיש לכהנים להיות למשמע כשרים לכל מי ישו (זמן) דין שבעולם ולכל

הוראה כדכתיב (דברים כא) כל ריב וכל נגע ועוד היה יכול להקשות

היאך מותר לאכול משחיטתו והיאך כשרים על כל ע קרבנות כולם ועוד בלא בכור נמי יכול להקשות לרבי מאיר מטעם דנחשדו כהנים על השביעית כדאמרינן בפרק זה בורר (סנהדרין כו.):

מימר אמר לא שביק צורבא מרבנן ויהיב לדידי רועי כהנים והן ישראל אינן נאמנין רחיישינן ללגימא וכ"ש כהן לכהן 🌣 [דלא] דחיישינן לגומלין וחיישינן ללגימא ואתא ר"ש למימר נאמן על של חבירו ואינו נאמן על של עצמו ואתא ר"מ למימר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו בשלמא למ"ד רועי ישראל והן כהנים נאמנין היינו דאתא ר"מ למימר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו אלא למ"ד רועי כהנים בי ישראל אין נאמנין מאי אתא ר"מ לאשמועינן היינו ת"ק איכא בינייהו דר' יהושע בן קפוסאי דתניא רבי יהושע בן קפוסאי אומר בכור בי כהן צריך שנים מן השוק להעיד עליו רשב"ג אומר אפי' בנו אפי' בתו ר' יוםי אומר אפי' עשרה והן בני ביתו אין מעידין עליו כמאן אזלא הא דאמר רב חסדא אמר רב קטינא ספק בכור שנולד בי ישראל צריך שנים מן השוק להעיד עליו כמאן כר' יהושע בן קפוסאי ר"ג אמר "בעלים ם מעידין עליו דאי לא תימא הכי מעשר לר"מ מי מעיד עליו ימעשר ודאי מהימן ידאי בעי שדי ג ביה מומא בכוליה עדריה אלא ספק בכור לר"מ מי מעיד עליו וכי תימא ה"ג דלית ליה תקנתא והתנן שהיה רבי יוםי אומר כל שחליפיו ביד כהן פטור מן המתנות ור"מ מחייב אלא ש"מ בעלים מעידין עליו כהנים הוא דחשידי אמומי ישראל לא חשידי אמומי איתמר ר"ג אמר הלכה כרשב"ג רבא אמר הלכה כר' ח יוםי ומי אמר רבא הכי והאמר רבא בעלים 🕫 עומדים עמנו בחוץ נכנם שלם ויצא חבול מעידין עליו אימא כל יו בעלים עומדים ולא חיישי' אי הכי מאי למימרא מהו דתימא ניחוש לחשרא קמ"ל יוהלכתא כרשב"ג ודוקא בנו ובתו אבל אשתו לא מ"מי אשתו כגופו דמי א"ל רב פפא לאביי לרבי מאיר דאמר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו וקאמר רבי מאיר החשור לדבר אחד חשור לכל התורה כולה כהנים הכי נמי דלא דייני דינא והכתיב יועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע

בעל הבית שהבכור שלו כר"ש: אימא כל בעליו. בניו ובני ביתו עומדין עמנו בחוץ ומעיד עליו רועה שהיה בבית: פשיטא. הואיל וכל בעליו עמנו מי יטילנו כו′: מהו דחימא ניחוש להשדא. דרועה גופיה הטילו בו. ל"א אימא כל י₪ בעלים עמנו כלומר אי אמרי

סהדי כל בעליו של בכור דהיינו הוא ובני ביתו היו עמנו בחוץ ונכנס הבכור שלם בבית ויצא חבול מעידין כלומר עדותן עדות ושרי

הואיל ולא היה איש בבית. ניחוש לחשדא שמא הם גרמו לו מתחלה שהניחו לו דבילה על האון אי נמי עשו לו גומא ונפל (ש שם:

0 דמימר אמר. זו לא שביק לדידי ויהיב ליה לכהן אחרינא: וה"ה כהן לכהן. כלומר ומסברא נפקא לן דכהן רועה אינו נאמן להעיד על הבכור של כהן אחר דחיישינן לגומלין דסבר אעידנו עכשיו והוא יגמול לי כשיתן לי ישראל בכור תם ואטיל בו מום ויבא כהן זה ויעידני

שמאליו נפל בו מוס: על של הבירו. בין רבו בין אחר דלא נחשדו כהנים אלא על יו הבכור (א) עלמו שכבר נתנו לו ישראל: החשוד על הדבר. דהיינו כהנים שנחשדו על הבכורות: לא דנו ולא מעידו. ולקמיה פריך ר"מ היינו ת"ק: וחד אמר. מתניתין דקתני רועי ישראל נאמנין ה״ק רועי בהמות ישראל אע"פ שהן כהנים הרועין נאמנין דמה לו לשקרי : מימר אמר לא שביק. האי ישראל כהן נורבא מרבנן ויהיב לי לדידי דסתם רועה עם הארץ הוא: רועי כהנים. רועי בהמות של כהנים אע"פ שהרועים ישראל אין נאמנין להעיד על בכורו של רבו כהן דחיישי׳ ללגימא וכ״ש רועי כהן ובהמות של רבן כהן אין נאמנין דחיישינן לגומלין וללגימא: על של חבירו. אכהן לכהן קאי וקאמר דנאמן הכהן הרועה על של רבו יו דלא חיישי׳ לא לגומלין ולא ללגימא: החשוד על הדבר. כהנים חשודים על הבכורות: לא דנו ולא מעידו. ופליג אדר׳ שמעון דשרי אפי׳ כהן לכהן ופליג אדתנא קמא דאמר רועי בהמות ישראל ואפילו הן כהנים נאמנין (ב) יו והרועים כהנים חין

נאמנין: היינו ת"ק. דהאמר ת"ק נמי

דכהן אינו נאמן: יאז איכא בינייהו

דר' יהושע בן קפוסחי: לריך שנים

מן השוק. שנים כל שהן ואפילו

כהנים אבל כהנים שבביתו לא. ת"ה

אית ליה דרבי יהושע בן קפוסאי

דקאמר ת"ק רועי כהנים בין בי

ישראל בין בי כהנים כדפרישית טעמא

אין נאמנין אבל כהנים דעלמא נאמנין

ואפילו אבכורות דכהנים ולא חיישינן

לגומלין אלא ברועה דקאי גביה וסבר

אעיד את רבי והוא יעידני כשיתן לי

ישראל בעלמא בכור ור"מ לית ליה

דר׳ יהושע לגמרי דכיון דנחשדו

כהנים על הבכור לא דן ולא מעיד

אפילו כהן דשוק ואפי׳ הבכור ביד

ישראל: ואפי׳ בנו ובתו. ר״ש לטעמיה

דאמר נאמן הוא על של חבירו ואביו

לאחזוקינהו

. דאי בעי שדי ביה מומא בכוליה עדריה. דעדייו אינו קדושים דליהוי כמטיל מום בקדשים ואחר כך יעשר, דמעשר בהמה חל על המום, קדושים דליהוי כמטיל מום בקדשים ואחר כך יעשר, דמעשר בהמה חל על המום, דכמיב (ויקרא כז) לא יבקר בין טוב לרע, הילכך אינו נחשד (לעיד לא.). כל שחליפיו

ביד כהן. שהכהן נוטל אחת מן הספיקות, פטור האחר מן המתנות, דעשו את שאינו זוכה כזוכה (לעיל יח:).

רבינו גרשום (המשר)

השוק אלא מעשר בהמה דשכיח והוא של ישראל שהוא אוכלו כיון דשלו מעשרות: לא דמי דבמעשו ודאי מהימן אפי׳ בעליו כיון דאיבעי שדי מומא בכוליה עדריה ומגו דלא עבד הכי מהימן: אלא ספק בכור לר' מאיר. אם בעליו אין מעיד עליו מי מעיד עליו א"ת שנים מן השוק הוי תקנתא. דלא מצי הוי חולין דליכא דמהימן לאסהודי עליה: והתנן. ור' מאיר מחייב במתנות כשהוא נאכל לישראל במומם מכלל רחולין ודאין הן אלא ש״מ זטידיז טליו משוח דישראל וידי אמומי: הלכה דאמר אפי׳ בנו אפי׳ בתו: בעליו של בכור עמנו עומד ונכנס הבכור שלם בתוד י ביתו ויצא חבול מעידיז עליו בני ביתו שמעצמו היה ונאמנים לומר חכם התירו. אלמא דבני ביתו נאמנין: אימא כל בעליו עמנו דאפי׳ ב״ב עמנו דקים לן דאינהו לא הטילו מעידין כיון דכל בעליו עמנו והוי . צריכא למימר דמעידיז: מהו דתימא ניחוש לחשדא. דרילמא הנהו בני ביתיה עבדו להו גרמא מעיקרא ע״י בצק או דבילה או הטילו לו מאכל בין קוצים ולא ליהמנינהו קמ״ל כיון דעמנו היה כל בעליו מעידין

לא שייך מידי אבל לאביי דהתם פריך שפיר: לעם לכל מין דין: (1 כל כל הקרבנות כולם:

רבינו גרשום רמימר אמר. רועה לא שביק צורבא מדרבנן בהו י ויהיב ליה לבכור ב בשלמא למ״ד רועה ישראל בשלמא למ״ד רועה ישראל והן כהנים נאמנין היינו דקא פליג ר' מאיר עליה: אלא למ״ד רועי כהנים בי ישראל אין נאמנין ואתא ר' מאיר נמי למימר דאין נאמנין ר' מאיר היינו ת"ק: . איכא בינייהו. בין ת״ק ור מאיר דר׳ יהושע בן קפוסאי מאר דריחושע בן קפוסאי דאמר בכור בי כהן צריך שנים מן השוק להעיד עליו שאותו מום הטיל חכם ואפי׳ הן כהנים אותן שנים ובלבד שלא יהו מבני ביתו. ת״ק דאמר רועי כהנים בי ישראל אין נאמנין משום דמימר אמר כיון דטרחנא ביה וכר׳ אבל ב׳ כהנים מן השוק נאמנין להעיד דהא לא טרחו ביה. ואתא ר׳ מאיר למימר החשוד על הדבר. כלומר כהנים כיון נאמנין: ט"א איכא בינייהו דר׳ יהושע בן קפוסאי. דת״ק לית ליה דר׳ יהושע אלא ואפילו רועי ישראל בי כהנים נאמן דללגימא לא חיישינן. ואתא ר' מאיר למימר החשוד בדבר כלומר דחשידי אלגימא ואין נאמנין אלא שנים מן השוק: ספק בכור בי ישראל. דלאחר שנולד בו מום מצי אכיל ליה ישראל וצריך ב׳ מן השוק להעיד עליו שהתירו חכם שמותר במומו: מעשר בהמה לר' מאיר דאמר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו נהי דבספק בכור כיון דמילתא דלא שכיחא הוא לא חשידי עליה (כו')

היינו נמי חבירו דאין כהן נחשד אלא על של עלמו: אפי׳ עשרה והן בני ביסו אין מעידין. אבל מן השוק עד אחד נאמן ים דלר׳ יהושע לריך שנים מן השוק: ספק בכור. דשל ישראל הוא כגון רחלה שלא ביכרה וילדה שני זכרים דאמרי׳ בפ"ב (לעיל יז.) אחד לו ואחד לכהן ים ואת שלו הוי ספק שמא יצא ראשון וירעה עד שיומס ואוכלו

ישראל: לריך שנים מן השוק להעיד עליו. שלא הוטל בו מום בכוונה: כר' יהושע. דכי היכי דבכור בי כהנים בעי שנים מן השוק להעיד עליו ה"נ ספק בכור ביד ישראל: ר"ג אמר. ספק בכור ביד ישראל אפילו בעליו ישראל נאמן דכהנים נחשדו על הבכורות ולא ישראל ואפילו על ספק בכור שנאכל להם: דאי לא סימא הכי. אלא בעלים חשודים עליו אם כן הוי ישראל חשוד על המומין: **מעשר לר"מ מי מעיד.** על מומו הא א"ר מאיר החשוד על הדבר לעלמו אינו מעיד יח לאחרים כדחזינן ר"מ פוסל אפילו כהנים דשוק: מעשר. בחמיה. הא ודאי מהימן אפילו בעליו דהא אי בעי הוי שדי שח ביה מומא בהיתר בכוליה עדריה קודם שו שיעשר דאכתי לא קדשא חד מינייהו: אלא. הכי פריך ספק בכור לר"מ אי בעלים חשודים עליה נמצאו ישראל חשודים על ספק בכור וכ"ש כהנים דהא אי הוה נמי בבהמות עדר כהן ספק בכור הנולד בעדרו בעי אמתוני עד שיותם דכהנים לא נפטרו מבכור בהמה טהורה בפרק שני (נעיל יג.) וא"כ מי מעיד עליו: לים ליה הקנחא. לר" מאיר: שחליפיו ביד כהן. כגון האי ספק בכור שהכהן נטל ש(את אחיו) פטור ישראל מן המתנות דזרוע ולחיים וקיבה דעשו שאינו זוכה כזוכה כדאמרן בפרק שני (שם ית.) ור"מ מחייב ומדמחייב ליה רבי מאיר במתנות מכלל דבר אכילה הוא: הלכה כר"ש. דאפילו בנו ובחו: יו כהן בעליו. של בכור עמנו עומד בחוץ ונכנס הבכור שלם בבית ויצא חבול מעידין עליו אותם שבבית שמאליו נפל בו. אלמא אין נחשד אלא כהן